

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

อนุโลมเรื่องแก้ข่าว

วันที่ ๑๘ เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๑ กิโล ๔ บาท ๘๐ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๓๗๘ ดอลลาร์ กฐินทองคำ ๘๔,๐๐๐ กองนั้น เป็นทองคำ ๑๐๖ กอง เท่ากับน้ำหนัก ๒๖ บาท ๒ สลึง เงินสดได้ ๑,๘๑๒ กอง เทียบกับเงินไทย ๒,๘๙๙,๒๐๐ บาท รวมกฐินทั้งหมด ได้ ๑,๙๑๘ กอง ยังขาดอยู่อีก ๘๒,๐๘๒ กอง กรุณาทราบตามนี้ จะขยับเข้าเรื่อย จวนเท่าไรก็ยิ่งหนักเข้า ๆ เรื่อย พี่น้องชาวไทยเราทั้งหมดต้องเอาจริงเอาจริงในข้อกำหนด กฎเกณฑ์เพื่อจะอุ้มชาติบ้านเมืองของเรา ต้องเอาจริงเอาจริงด้วยกันทุกคน อย่างไม่ต้องขึ้นเรื่อย ๆ ยิ่งอีก ๓ เดือนกว่า ๆ กว่าจะถึงวันที่ ๒๖ ตุลาคม พอจวนวันเข้ามา ๆ ต้องเน้นหนัก ๆ ดีไม่ดีรายเดียวขาดขึ้นร้อยกองก็ได้ ไม่งั้นไม่ทันกัน เดียวนี้ก็ยังไม่ไปตาม ประสีประสาสะเปะสะปะไปเสียก่อน พอจวนเข้ามาจริง ๆ ชัดเลยได้ ๘๔,๐๐๐ กองเป็นไรไป

แมวได้หรือยัง (ยังเจ้าคะ) ยังเป็นบ่าอยู่หรือ หลวงตาไปพูดกับ ต.ช.ด.มาเมื่อ สัปดาห์ก่อนบิณฑบาต เขาจับแมวได้แล้วที่โรงไม้เวลา ๖ ทุ่มกว่านิดหน่อย ไล่กันมันจน ตรอกเข้าอยู่โรงไม้ ๖ ทุ่มกว่านะเมื่อคืนนี้ ตอน ๔ ทุ่มกว่าเราไปเห็นไฟอยู่ข้างในพาบ พับ ๆ หลายแห่ง เราคิด พวกนี้กำลังหาแมว เราชี้แจงไปบอกโรงด้วย เป็นแต่คอยดูว่า พรุ่งนี้เช้าจะว่ายังไง เมื่อเช้านี้เวลาออกไปศาลาใหญ่หน้าประตูวัด เลยเรียก ต.ช.ด.มาถาม ว่าได้แล้ว ได้ที่ไหน ได้ที่โรงไม้ เพราะเหตุไรถึงได้ เอาแบบไหนถึงได้มัน บอกว่า ไล่กันไป หลายคนต่อหลายคนมันจนตรอกวิ่งเข้าไปในโรงไม้ เลยไปได้ที่นั่น เราก็เลย สั่ง รถใครมาจังหวัดไหนไกลที่สุด มอบให้จังหวัดนั้นไป คือเรียกว่าเนรเทศพร้อมเลย ตัวไหนเหมือนกันหมด ส่งตัวไหนต้องเนรเทศทั้งนั้น

อย่างไถ่ก็หนองคาย จังหวัดเลยบ้าง หนองคายบ้าง สกลนครบ้าง ศรีสะเกษ บ้าง อุบลบ้าง อย่างนี้ละเรื่อย บางทีโคราชก็มี ได้ตัวไหนเอาไปปล่อยเนรเทศ โถ มัน เก่งมากนะมันเข้ามาได้ยังไง ที่ว่ามันขึ้นไม้ไผ่มานี้ เรายังไม่เชื่อนักนะ เพราะมันสูง มัน ทำไมจึงจะฉลาดเอาเกลือประมาณยิ่งกว่าคน มันจะต้องเข้าไปกอดไม้เสียก่อน แล้วขึ้นกอ ไม้ จึงไต่ไปนั้นแล้วถึงจะลง ปัญญาแมวไม่สู้ไม่ต่อเหมือนปัญญามนุษย์ ยิบเย็บ ๆ ออกนี้ขาดไปเลย ปัญญามนุษย์มันสู้มันต่อกัน เราจึงไม่แน่ใจ

เมื่อวานขึ้นไปดูข้างใน ไปดูชัดเจน ว่ามันจะขึ้นได้จริง ๆ เหรอ ดู ไม่แน่ใจว่า มันจะใช้ความพยายามแบบปัญญาของมนุษย์ สัตว์นี้ปัญญาอย่างนี้จะไม่มี ไม่แน่ใจกลับ

ออกไป แต่สั่งแล้วนะไม่ใฝ่ลำนี่ให้เอาออก สั่งเรียบร้อยแล้ว แล้วออกไปข้างนอกไปดูที่ กอใฝ่ เขากำลังเอาลง มาดูมุ่มเสารู้สึกว่าปึกใจว่าจะขึ้นตรงนี้ คือเสาที่เขาตอกเขาจะทำ เป็นกำแพง เสาอยู่ใกล้ชิดกับมุ่มเสากำแพงเรา มันอาจมานี้ โดดบับขึ้นนี้ก็ได้อ้อเลยสั่ง พระเดี๋ยวนั้นเลยให้เอาสังกะสีมาตีรอบนี้หมด เอาเดี๋ยวนั้นนี่ยังไม่ค้ำ พระก็เอาสังกะสี ไปตีรอบ นั้นเห็นใหม่มันยังไม่ได้แน่ใจ พอบอกแล้วประมาณพอสมควร ตอนจวนค้ำ ออกไปอีกไปดูอีก เออ ไม่เป็นไรละ ให้มันยกโคตรแมวมามันก็เข้าไม่ได้ ตายใจ วันนี้ได้ แมวแล้วเบาใจ

โห เป็นภยัน้อยเมื่อไร แมวเข้ามาตัวหนึ่งนี่ กระแต กระต่าย หมดนะ พวกนี้มัน ไม่ขึ้นอยู่กับว่าหิวโหยแล้วมากิน ๆ อ้อมแล้วไม่กัดอย่างนี้ไม่ได้นะ แมวนี่พอเจอบับกัด กินไม่กินไม่สำคัญกัดเรื่อย นี่ที่สัตว์ฉิบหายเพราะแมวด้วยเหตุนี้เอง จึงต้องได้ทำกัน โส้ เรารักเราเมตตาจริง ๆ กับสัตว์ เอาใจใส่มากทีเดียว เมื่อวานเย็นก็เข้าไปไม่ใช่เหรอ เข้า ไปถาม จับได้ไหม บอกว่าไม่ได้ นั่นละถึงกลับออกมาอีกมาหาพวก ต.ช.ด. หาพระอีก คือเอาให้ได้ มันอยู่ในบ้านมันเคยมากินสัตว์ในวัดแล้ว ส่วนมากมันฉลาด กินแล้วกลาง คินมันกลับไปบ้านมัน พอดีก ๆ กลางคืนวันหลังมากินอีกมากินอีกแล้วข้ามไปบ้าน ถ้าอยู่ ข้างในใครเจอเข้าก็โล่มัน ที่นี้ตัวนี้มันยังงังถึงอยู่นะเมื่อวาน ถึงขนาดจับได้เลย

ถ้าเจอแมวให้รีบบอกพระนะ บอกใครก็ตามคนในวัดของเรา พวก ต.ช.ด. หรือ ใครก็ได้ แล้วพระท่านจะบอกกัน พวก ต.ช.ด.จะบอกกันไปจับออก โห สัตว์เวลานี้ กำลังเยอะนะสัตว์ในวัดเรา พวกกระต่ายมาก กระแตก็เยอะ เดี๋ยวนี้อยู่ทุกแห่งกระแต ข้างนอกก็มี เข้าไปข้างในก็มี ข้างในมากกว่าข้างนอก เข้าไปในครัวเราจะหาดูแต่กระแต ทางนี้(เขตพระ) ก็บอกเอาไม่ไปกองเอาไว้ คือสัตว์พวกนี้ถ้ามีที่โล่ง ๆ เขาจะไม่มา เวลาหลบภัยหลบยาก ต้องมีไม้ไปกอง ๆ ไว้เป็นแห่ง ๆ เวลาเขามาเจออันตรายหรือ หลบภัยบับเขาเข้ากองไม้ ๆ

นี่เราสั่งพระแล้วให้พระเอาไม้ไปกอง แล้วมันก็มาจริง ๆ นะ ทางจงกรมเราแต่ ก่อนมันไม่ค่อยมา ไม่เห็น เดี๋ยวนี้อ้อมเรื่อย ๆ มันเข้ากองไม้ อย่างนั้นนะ คือถ้าที่ไหนมีที่ หลบภัยพวกกระแตนี่ชอบไป เพราะมันโล่ง หากว่ามีเหตุการณ์อะไรวิ่งหนีไม่ทัน เขากัด เอาแล้ว ถ้ามีกองไม้บับเข้ากองไม้เลยมันก็พันภัย เราจึงได้หาไม้ทำไว้เป็นกอง ๆ เป็น แห่ง ๆ ส่วนมากจะเอาไปไว้ที่โรงอาหาร กระแตมักจะมากินนี่ แล้วมีกองไม้อยู่ที่นี้เป็น แห่ง ๆ ไป

สงสารจริง ๆ นะสงสารสัตว์ ไม่ใช่ธรรมดา ถ้าแมวได้เข้าวัด เราถ้าพูดภาษาโลก ก็เรียกว่าเราจะไม่สบายเลยถ้าแมวเข้าวัด มันกระเทือนถึงสัตว์ในวัดที่เราดูแลรักษาอยู่ ด้วยความเมตตา แมวตัวเดียวเท่านั้นมาเป็นมหากภัยต่อสัตว์ เพราะฉะนั้นจึงไม่สบายใจ

ถ้ามันไม่ออกเสียก่อน วันนี้ค่อยสบายใจจับได้แล้ว ไม่งั้นจะเอาอีกวันนี้ ดีไม่ดีจะพากันไล่กันทั้งวัด

พวกทางร้อยเอ็ด จังหวัดไหนต่อจังหวัดไหนหลายจังหวัด ส่วนมากลูกศิษย์ อาจารย์ศรี มหาวิโร มา พระประมาณสักไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ มั้ง มากันเยอะเมื่อวาน เราก็เทศน์อบรมพระ เพราะนาน ๆ จะได้ยินได้ฟังอรรถธรรมทีหนึ่ง เมื่อวานอบรมพระเป็นส่วนมาก พระก็คนก็มีภัยเหมือนกัน ประชาชนก็รักษาแบบหนึ่ง พระก็รักษาแบบพระ สอนก็เข้าใจกันหมด เมื่อวานนี้ก็ได้ออกคำ ๑ กิโล ๓ บาท ๑๓ สตางค์ บวกกับภายในวัดเข้าไปแล้วเป็น ๑ กิโล ๔ บาท ๘๐ สตางค์ ดอลลาร์ทางนั้นได้ ๓๕๐ รวมกันแล้วเป็น ๓๗๘ ดอลลาร์ ทองคำที่มอบเข้าคลังหลวงแล้วเวลานี้ นี่หมายถึงที่มอบเรียบร้อยแล้ว ๕,๐๕๙ กิโลครึ่ง เหลือจากนั้นยังไม่เข้า เช่นเราได้ที่หลังมานี้หลังจากมอบแล้ววันที่ ๑๑ เมษายน ๔๕ ได้ทองคำ ๒๐๑ กิโล ๖๑ บาท ๙๓ สตางค์ ที่ได้หลังจากมอบแล้ว รวมทองคำทั้งหมดได้ ๕,๒๖๑ กิโล นี่เรียกว่าทั้งหมด ทั้งเข้าแล้วและยังไม่เข้า

อันนี้เราก็จับติดเหมือนกันนะ ได้วางจุดไหนไว้แล้วตามติด ๆ จริงจังทุกอย่าง นี่เราก็พยายามตามติดถึงตัวทองคำก็ ๑๐ ตัน ตามรอยมันเข้าไป มันมีหลายรอยตามเข้าไป ตัดรอยนั้นตัดรอยนี้เข้าไป ต่อไปก็ถึงตัว พระที่จะไปในงานธนาคารชาติที่แรกว่าจะเอา ๓๐ เราดูพระยังไม่ครบวัดต่าง ๆ เลยให้เพิ่มขึ้นอีก มันควรจะถึง ๖๐ ก็เอา ถึงแค่ไหนเราก็สั่ง เอา เท่านั้นพอ กำหนดที่พอ เรียกว่าสมบูรณ์แบบอยู่ที่พอ เราจะเป็นคนกำหนดพระ ที่แรกให้เอา ๓๐ นะ ที่นี้เวลามากำหนดวัดต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึงวัดเลย พระองค์สำคัญ ๆ ยังไม่ได้ ติดตามเอาเหล่านี้มา แล้วที่นี้มันเศษมันเหลือเท่าไร มันควรจะถึง ๖๐ ก็เอา เราไม่ว่า ขอให้เป็นมงคลในความต้องการของเราด้วยการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว ๆ เราก็พอใจ เราจะเอาจุดนั้น

เวลานี้ว่า ๓๐ ไม่แน่แล้วละ มันขึ้นไปแล้ว เวลา ๓๐ กว่าแล้ว เลยให้พระท่านติดตามดูวัดนั้นวัดนี้ ให้ได้วัดที่มีพระจำเป็น ๆ ให้เอามาให้ได้ทุกองค์ ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้วจึงเสนอไปทางธนาคารชาติเขา จากนั้นจะทำยังไงก็ไม่ยากแหละ เพราะเรื่องพระอยู่กับเราทั้งหมด ทางธนาคารชาติมอบให้เรา ที่แรกทางธนาคารชาติอยากได้ ๖๐ ที่ว่าเราตัดลงเอา ๓๐ นี้ก่อน หากว่ามีเหตุผลเหนื่อนี้ เราจะแก้ นี้ก็แก้แล้วเห็นไหมละ ถ้าเหตุผลเหนื่อ ๓๐ นี้ไปอีกแล้วเราจะแก้ นี้เริ่มแก้แล้วนะ เวลาที่ได้ ๓๐ กว่า เพราะพระที่เราต้องการ ๆ ที่สำคัญ ๆ ยังไม่ได้ครบ เราจึงต้องติดตามให้ได้มา นั่นละที่ว่าเหตุผลที่ควร จะแก้เราแก้ แก้แล้วนะ ๓๐ กว่าแล้ว

ที่พูดข้อที่หนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องประชาชนเราก็เลยเห็นตามนั้น ถ้าเกี่ยวกับเราแล้วไม่ต้องเลย พวกนี้มันจะไม่ยอมรับความจริงอะไรทั้งหมด เราเอาจุดใหญ่นี้ พวกนี้จะไม่

ยอมรับความจริงทั้งนั้น แต่ผู้ที่ยอมรับความจริงด้วยเหตุด้วยผลมีอยู่มาก ที่เรียกว่าเป็นคนดี เอ้า ถ้าจะเขียนแก้เรื่องเหลือบเรื่องแหลบอะไรนั้นก็เขียนได้ เพื่อประชาชนทั้งหลายเขาได้ทราบเรื่องราว เราก็อनुโลมลง

ข้อที่สองเกี่ยวกับกฐิน ๘๔,๐๐๐ กองนี้เราก็จะแยกไปให้พระวัดต่าง ๆ และประชาชนที่อยู่ในความเกี่ยวข้องของพระ ให้แต่ละหน่วยแต่ละวัด ๆ พิจารณากันเอง ช่วยกฐินแต่ละกอง ๆ แต่ละแห่ง ๆ ในที่นั้น ๆ นี่อันหนึ่ง ข้อนี้เราเห็นด้วยทันทีเลย แต่ข้อที่เกี่ยวกับเรื่องการแก้ข่าวของพวก จดหมายเขาโจมตี เหลือบ ๆ ยุง ๆ อะไรนั้นเราไม่สนใจ แต่นี่มาพิจารณาถึงเรื่องประชาชนที่มีความสนใจอยากจะรู้จะเห็นสิ่งเหล่านี้ยังมีอยู่มาก เพื่อท่านเหล่านี้จะได้เข้าใจ จึงยอมให้เขาเขียนแก้ข่าวอะไรต่ออะไร สำหรับเราแล้วเราไม่แก้ เราแนในหัวใจเราแล้ว ใครจะมาโจมตีอะไรก็ไม่ต้องมีความหมาย ความจริงนี้เหยียบแหลกหมดเลย ไม่มีอะไรเหลือ ความจริงอันเดียวเท่านั้นเหยียบแหลกหมด เราจริงทุกสัปดาห์ทุกส่วน บริสุทธิเต็มเหนียว เขาจะหาเรื่องใส่เราเท่าไร ๆ เราจึงไม่สนใจ

แต่เนื้เวลาท่านมาปรึกษาหารือ เกี่ยวกับเรื่องอยากให้ประชาชนทั้งหลายได้ทราบเรื่องการแก้ข่าว ที่เขาหาเรื่องว่าเป็นพวกเหลือบพวกอะไรเหล่านี้ะ เราก็เลยอนุโลมให้เพื่อประชาชนจำนวนมาก สำหรับเราแล้วเราไม่สนใจกับใคร ๆ ทั้งนั้น ความจริงมียังไงเราจะก้าวเดินตามความจริง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมเท่านั้น อันนี้มีคนจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจเรื่องนี้ ก็ให้เขาได้เข้าใจบ้าง เราก็ปล่อยไป เอ้า จะเขียนก็เขียนได้ ก็มีเท่านั้นสองข้อที่ปรึกษาหารือกัน ข้อที่สองเกี่ยวกับเรื่องกฐินแต่ละกอง ๆ ที่จะกระจายไปตามวัดต่าง ๆ ในแถวกรรมฐานของเรา วัดกรรมฐานนั้นแหลบมีอยู่ทั่วไป ออกไปทุกแห่งทุกหนรวมกันมา อันนี้เราเห็นด้วยทันทีเลย

เราเหนื่อยทุกวัน วันไหนเหนื่อยทุกวัน เมื่อวานนี้เทศน์ดูเหมือน ๔๖ นาที ก็เท่านั้นแหละ เหนื่อยมากเมื่อวาน เทศน์ก็เทศน์เรื่อย ๆ ไปมันก็ยังเหนื่อยนะ ได้ ๔๖ นาทีจบเมื่อวานนี้

พี่น้องทั้งหลาย หลักพุทธศาสนานี้โปรดทราบทั่วหน้ากันว่า หลักของกรรมคือหลักพุทธศาสนาแท้ เชื่อบุญเชื่อกรรมนี่คือเชื่อศาสนาโดยแท้ ถ้าไม่เชื่อบุญเชื่อกรรมจะถือก็ศาสนาไม่มีความหมายหมด ศาสนาพุทธของเราเป็นศาสนาชั้นเอกตั้งลงในหลักแห่งกรรม เชื่อบุญเชื่อกรรม พระพุทธเจ้าทรงทำความปรารถนามาด้วยบุญด้วยกรรมเมื่อบุญกรรมสมบูรณ์แล้วเป็นศาสดาขึ้นมา เป็นศาสดาขึ้นมาด้วยอำนาจแห่งการบำเพ็ญตามบุญตามกรรมของพระองค์มา ปรารถนาเป็นพระพุทธรเจ้า สร้างแนวทางที่

ให้เป็นศาสดา จนกระทั่งได้เป็นศาสดาตามแนวทางที่ถูกตองนี้ที่เรียกว่ากรรม เป็นศาสดาขึ้นมา บรรดาสาวกทั้งหลายก็เหมือนกัน

สัตว์ทั่วโลกนี้มีกรรมเป็นของตัวเองกันทุกคน ไม่เว้นแต่ละรายนะ ไม่ว่าสัตว์น้ำ สัตว์บก สัตว์ประเภทไหน ๆ มีกรรมติดแนบ ๆ อยู่ด้วยกัน เพราะฉะนั้นให้พากันเชื่อ บุญเชื่อกรรม อย่าเชื่อความอยากความทะเยอทะยาน จะทำให้เราให้ลุ่มจมได้ไม่สงสัย ให้ฝึมนะ ความไม่ดีทั้งหลาย มันอยากมากเท่าไรให้ฝึมนกันอย่างหนัก เรียกว่าเอาตัวรอดออกมา ถ้าเป็นไปตามความอยากมากซึ่งเป็นความเสียหายนั้นจมได้ไม่สงสัย เอาเลย ๆ ต้องเอาให้หนักนะ อันนี้ก็เป็คนดีอันหนึ่งที่จะได้นำมาสอนพี่น้องทั้งหลาย เราก็เชื่ออย่างนี้ ที่ว่าสละตายเลย วันนี้นั่งตลอดรุ่งจะเคลื่อนย้ายไปไหนไม่ได้ นี่เรียกว่าฝังลงเลย จะเอาให้เห็นความจริงในวันนี้

นั่งหัวค่ำ บางวันตะวันยังไม่ตก นั่งแล้วนะ ฟาดตะวันโผล่ขึ้นมา ก็ชั่วโมง มันจะถึง ๑๓—๑๔ ชั่วโมงก็ได้เป็นบางคืนนะ นี่ละที่ว่าความจริง เอากันอย่างจริง ๆ นี่ก็เชื่อกรรม เราจะได้อู้ได้เห็นธรรมด้วยอำนาจแห่งการปฏิบัติเด็ดเดี่ยวเฉียบขาด ที่นี้ก็ซัดกันลงจริง ๆ ถึงขั้นจะเป็นจะตาย เอา มันจะเป็นจะตายจริง ๆ เอาดู อะไรจะตายก่อนตายหลัง มันไม่ได้ถอยนะ ร่างกายของเราเหมือนซุงทั้งท่อน ทุกขเวทนาเหมือนไฟลามไฟเผาซุงทั้งท่อน ร่างกายของเราเหมือนซุงทั้งท่อน ทุกขเวทนาที่โหมตัวเข้ามาเหมือนไฟเผาร่างกายเผาซุงทั้งท่อน

ทีนี้เมื่อมันเต็มที่แล้ว เอา อะไรจะตายก่อนตายหลังให้อู้ ในร่างกายของเรามีจิตเป็นตัวการอยู่ที่นี่ อะไรจะตายก่อนตายหลังให้อู้กันถึงขีดนี้ ให้อู้กันวันนี้ พัดกันลงด้วยสติปัญญาหมุนเป็นธรรมจักรเลย เวลานั้นทุกข์มากเท่าไร เราจะไปทนเฉย ๆ ไม่ได้นะนอนตายละอย่างนั้น ไม่ใช่มรรค ไม่ใช่ทางดำเนินเพื่อรู้เพื่อเห็นธรรมทั้งหลาย จึงต้องสอดกันเข้าไปถึงขนาดที่ว่าเอามันจะตาย อะไรจะตายก่อนตายหลังจะดูให้เห็นชัดเจน ปัญหาฟาดลงไป ๆ ครั้นสุดท้ายมันมาเห็น เมื่อต่างอันต่างจริงแล้วมันก็ถอนพรวด ไร่เรื่องที่เป็นข้าศึกต่อกัน ที่สำคัญว่าเจ็บที่นั่นปวดที่นี่ อันนั้นเป็นเราอันนี้เป็นของเรา มันไปถึงกรรมสิทธิ์ว่าเป็นเราเป็นของเราไปเสียหมด ความหึงความหวงความทุกข์มันก็มากขึ้น ๆ

ทีนี้เอาสติปัญญายังลงไป เรื่องความทุกข์ความทรมานอะไรเป็นทุกข์ สังขารร่างกายเป็นทุกข์ สังขารส่วนไหนว่าเป็นทุกข์แยกออกมา หมดทั้งร่างกายนี้เวลาตายแล้วเอาไปเผาไฟมันแสดงอาการยังงัยบ้าง ไม่มี เวลานั้นเป็นอยู่ยังงัยมันถึงได้เดือดได้ร้อนนั้กลั้กันไปตั้งแต่หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก เข้าไปข้างในข้างนอก ถ้ามอะไรเป็นทุกข์ มันก็ไม่เห็นมีอะไรเป็นทุกข์ ถ้ามเข้ามาหาทุกข์จริง ๆ ทุกข์ก็ไม่ได้นิยมว่ามันเป็นทุกข์ แล้วใคร

ไปสำคัญมันหมายความว่าสิ่งเหล่านี้เป็นทุกซ์ มันย้อนมาหาจิตแล้วจิตนี้เป็นตัวกลมายา
สัญญาอารมณ์หลอก กิเลสอยู่ในนั้นมันหลอก

พิจารณาย้อนเข้ามา จิตนี้เป็นตัวการตัวหลอกดวงตัวเอง ตัวการก็คือกิเลสอยู่ใน
จิตนี้ มันหลอกดวง ตีเข้ามาหาจิต ตีออกไปตีเข้ามา ย้อนหน้าย้อนหลัง สุดท้ายก็มาเข้า
ใจความจริง ร่างกายนี้ไม่ได้เป็นทุกซ์ คนตายแล้วเอาไปเผาไฟไม่เห็นแสดงอะไรถ้าว่า
ร่างกายเป็นทุกซ์ ร่างกายไม่ได้เป็นทุกซ์ อะไรเป็นทุกซ์ไล่เข้ามา ตั้งแต่พวกอวัยวะต่าง
ๆ ไล่กันหมดแล้ว รวมแล้วร่างกายไม่ได้มีทุกซ์เลย แล้วทุกซ์อันนี้มาจากไหน ใครเป็น
คนให้ความหมายว่าอันนั้นเป็นทุกซ์ อันนี้เป็นทุกซ์

ไล่เข้าไป ถึงทุกซ์จริง ๆ ทุกซ์เขาก็ไม่มีความหมาย เขาไม่ได้ว่าเขาเป็นทุกซ์ แล้ว
ใครไปให้ความหมายเขา ไล่เข้าไปถึงจิตละซี พอเข้าไปถึงจิตก็ไปทราบตัวจริงอยู่นั้น อ้อ
ตัวนี้เป็นตัวหลอก พอมารู้ตัวนี้ตัวหลอก มันก็ถอนจากความสำคัญนั้น ที่นี้ต่างอันต่าง
จริง ร่างกายทุกส่วนเป็นของจริง เวทนาเป็นของจริง จิตก็เป็นของจริง ธรรมที่เป็นความ
สงบจะแสดงขึ้นมา กาย เวทนา จิต ธรรม มันจริงทุกอย่างแล้ว ต่างอันต่างจริงแล้วก็ลง
ฝั่งเลย นี่ที่ได้พูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เรื่องความสัตย์ความจริง เชื้อกรรม เอาเถอะนะ
มันจะตายก็ให้มันตาย ตายต่ออรรถต่อธรรมไม่เป็นไร ไม่ลงนรก

สุดท้ายมันก็รู้ขึ้นมา อย่างที่ว่ามันจำขึ้นมา เคยรู้เคยเห็นเมื่อไร ไม่เคยคาดเคย
คิด ก็เพราะสิ่งเหล่านี้ปกคลุมไว้ อันนั้นเป็นเรา อันนี้เป็นของเรา เป็นต้น มันควบคุม
เอาไว้หมดไม่ให้มองเห็นความจริง พอปัญญาสอดเข้าไปๆ เบิกออกๆ มันก็รู้ สิ่งทั้ง
หลายที่ว่าร่างกายเป็นทุกซ์หมดปัญหาเลย เวทนาเป็นอะไรเขาก็ไม่มีความหมายอะไร ผู้
ให้ความหมายก็คือใจ ใจก็มารู้ตัวแล้ว สติปัญญาตีเข้าไปนั้น ใจก็เป็นความจริงอันหนึ่ง
เป็นนักรู้ ชัดเข้าไปก็ฟังเลย จิตมันก็จำขึ้นมา นิกรรมอันหนึ่ง ความเด็ดเดี่ยวเฉียบขาด
เพื่อรู้เห็นความจริงทั้งหลาย เช่นอะไรจะตายก่อนตายหลังเอาให้รู้กัน ทดสอบหาขนาด
นั้น มันก็รู้จริง ๆ

นี่ที่ได้มาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ล้วนแล้วแต่ผ่านมาทั้งนั้นที่มาพูด เพราะ
ฉะนั้นจึงอาจหาญชาญชัยในการพูด ไม่มีคำว่าสะทกสะท้าน การดำเนินมาหนักเบา
มากน้อยตัวเองทำ ไม่ใช่คนอื่นคนใดทำ รู้ขึ้นมาด้วยจากผลของการทำตัวเองก็เจ้าของรู้ เมื่อ
เป็นเช่นนั้นใครจะมาเป็นผู้ให้คะแนนตัดสินคะแนนได้ ไม่มีใคร มีแต่เรา เขาไม่ทำมาตัด
คะแนนให้คะแนนแก่เรามีความหมายอะไร เราเป็นผู้ทำเอง เป็นผู้ตัดเป็นผู้ให้คะแนน
ตัวเองต้องเชื่อตัวเอง กรรมอยู่กับเรา ชัดกันลงไปตรงนั้น ถึงได้จำขึ้นมา วันนั้นเป็น
ปฐมฤกษ์ จากนั้นมานี้ก็ถ้าหาญไม่ต้องบอกเลยนะ

อันนี้เรายังไม่เคยรู้ก็รู้ขึ้นมาแล้วในวันนี้ อัจฉรย์เกิดคาดเกินหมาย ด้วยอำนาจแห่งความพอกเพียรที่สละตายกันเลย แล้วเวลามันจำขึ้นมาอย่างนั้น วันหลังก็เอาตายเข้าว่า มันจะเป็นยังไงก็เป็น ธรรมชาติที่อัจฉรย์ได้เห็นแล้ว มุ่งต่อธรรมชาติอัจฉรย์แล้วก็ก้าวเดินด้วยหลักปัจจุบัน มันก็จำขึ้นมาเรื่อย ๆ นี่แหละเหตุมีความเข้มแข็งขนาดไหน ผลก็แสดงความพึงพอใจขึ้นมาเป็นลำดับลำดับ จึงให้เชื่อบุญเชื่อกรรม อย่างเวลานี้เราจะพูดตามหลักธรรมชาติว่าบุญว่ากรรมว่าบาปอะไรนี้ในหัวใจเราไม่มี กิริยาอยู่กับโลก ธาตุชั้นนี้เป็นโลก เมื่อธาตุชั้นนี้เป็นโลกการปฏิบัติตัวเองก็ให้เหมาะสมกับธาตุชั้นนี้เป็นโลกเหมือนกันกับโลกทั่ว ๆ ไป อะไรควรเว้น ๆ ที่ปฏิบัติมายังไงต้องปฏิบัติตามเดิมนั้น เพราะธาตุชั้นนี้ยังเป็นสมมุติอยู่ ส่วนจิตที่จะผ่านไปแล้วก็ตาม นั้นเป็นเรื่องของจิต แต่คลุกเคล้าอยู่ในโลกสมมุติก็คือร่างกาย วาจา การกระทำ ต้องได้ปฏิบัติตามขอบเขตของสมมุตินี้ตลอดไปจนกระทั่งถึงวันตาย พวกกันเข้าใจเอานะ

เรื่องบาปเรื่องบุญไม่มีในใจนั้น หหมดไปตั้งแต่กิเลสขาดสะบั้นลงไป ท่านจึงเรียกว่า บุญญาปาปพหินบุคคล ผู้มีบุญและบาปอันละเสียหมดแล้ว ได้แก่พระอรหันต์ มันก็รู้ขึ้นมาในตัวเอง ผ่านไปหมดแล้ว ที่ดินอยู่นี้มีแต่เรื่องสมมุติ ชั้นของเรานี้ก็เป็นสมมุติ สมมุติต่อสมมุติปฏิบัติกันให้ถูกต้องเท่านั้นเอง เรื่องจะให้จิตนี้มารับบาปรับบุญกับกิริยาที่ทำไม่มี มันขาดสะบั้นไปตั้งแต่ขณะที่กิเลสขาดลงมาจากใจ มันเห็นชัด ๆ อย่างนี้จะไปถามใคร ไม่ถามใคร

เวลาอยู่ในโลกสมมุติก็ต้องปฏิบัติ เช่นอย่างพระปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัย ทั้งพระธรรมดา ทั้งพระอรหันต์ปฏิบัติแบบเดียวกัน เพราะธาตุชั้นนี้มีเสมอกันต้องปฏิบัติให้พอเหมาะพอดีกับโลกสมมุติ จนกระทั่งจิตหรือว่าธาตุชั้นนี้ขาดสะบั้นลงไปในนั้น มันก็หมดปัญหาไป นี่ท่านรักษาเป็นขั้น ๆ อย่างนี้ ส่วนจิตแล้วตั้งแต่ขณะที่กิเลสขาดลงไปแล้วไม่มีอะไรสามแดนโลกธาตุนี้จะไปทำจิตให้กำเริบแบบใดก็ตาม ไม่มี ดีหรือชั่วไม่มี เพราะดีหรือชั่วก็เป็นฝ่ายสมมุติทั้งหมด ท่านจึงเรียกว่า บุญญาปาปพหินบุคคล บุญบาปละหมด เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นทางเดิน บาปเป็นเครื่องกดขี่ บุญเป็นเครื่องสนับสนุนเหมือนบันไดขึ้นบ้านของเรา เมื่อขึ้นถึงบ้านแล้วบันไดก็เป็นบันได บ้านก็เป็นบ้านไปขาดจากกันไปแล้ว จิตขาดจากอันนี้ไปแล้วจึงไม่มี บุญไม่มี บาปไม่มีในจิต ตั้งแต่ขณะที่กิเลสขาดลงไปแล้วท่านหมดปัญหาโดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรเหลือเลย

แต่ที่ยังมีอยู่ที่ต้องปฏิบัติรักษาอยู่ก็คือธาตุชั้นนี้ ธาตุชั้นนี้เป็นสมมุติล้วน ๆ เหมือนโลกทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นกิริยาปฏิบัติจึงให้เหมาะสมกับสมมุติ สมมุติของธาตุชั้นนี้ของพระของเณรของประชาชนมันต่างกันในเพศ เพศของพระต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระ เพศของญาติโยมก็ตามเรื่องของโยมไป เมื่อเป็นพระปฏิบัติตามหลักศีล

หลักธรรมของพระ ท่านรักษาไปจนกระทั่งวันท่านนิพพาน ท่านไม่ทำลาย เป็นคนละวรรคละตอน นี่ละโลกเป็นอย่างนี้

ถ้าพูดถึงเรื่องจิตตั้งแต่ขณะตรัสรู้ขึ้นไปบลงเท่านั้นหมดเลยไม่มีอะไรเหลือ จิตเมื่อพ้นแล้วไม่มีปัญหาอะไรเลยในแดนโลกสมมุติ โลกธาตุนี้ กามโลก รูปโลก อรูปโลก เป็นกองสมมุติทั้งหมด จิตผ่านไปหมดแล้ว สิ่งเหล่านี้จึงไม่ไปเกี่ยวข้องได้เลย นั่นละท่านว่าบรมสุข บรมสุขที่ว่าสุขอย่างยิ่ง ๆ นี่ก็ต้องเอาสมมุติเข้าไปใส่ละ ที่ว่าสุขอย่างยิ่ง หรือสุขอย่างยอดเยี่ยมอะไรอย่างนี้ในพระนิพพาน นิพพานัน ปรม สุข ปรม ๆ สุขอย่างยอดเยี่ยม ท่านก็เอาใส่เข้าไป ธรรมชาติแท้ ๆ คืออะไร พุทไม่ถูก ใครจะไปคาดก็คาดไม่ได้ ท่านเองท่านก็ไม่คาดผู้ท่านเป็น แต่เมื่อมีสมมุติก็ต้องแยกออกมาอย่างนี้เป็นนิพพาน เป็นอันนั้นเป็นอันนี้ไป ธรรมชาตินั้นไม่สงสัย

อย่างที่เถียงกันนิพพานเป็นอัตตอนัตตาอยู่กันไปหมด ถ้าลงเข้าถึงนิพพานจริง ๆ แล้วไปถามหาอะไร พวกที่มันเท่ามันก็เท่า เมื่อมันเท่ามันก็ให้มีมาอยู่ตัวหนึ่งเข้ามา ตัดสิน เहांว่ากลงไป อัตตอนัตตาเป็นนิพพานพ่อแม่มียังงี้ ก็ว่ากสักทีหนึ่ง ท่านผู้รู้แล้วท่านหายสงสัยแล้ว เหล่านี้เป็นสมมุติทั้งหมด มันเป็นนิพพานได้ยังงี้ เพียงเท่านั้น อันนั้นไม่ได้เป็นอันนี้ อย่างเขียนไว้ที่ว่านิพพานคือนิพพานเป็นอื่นไปไม่ได้ ออกมาตัดสมมุติที่กำลังกััดทะกันยุ่ง เรื่องแยกนิพพานเป็นอัตตเป็นอนัตตา

ให้พากันเชื่อกรรม ใครก็ตามคนที่ไม่เชื่อกรรม เป็นคนหมดความหมายแล้วตั้งแต่มีชีวิตอยู่ จะทำตั้งแต่ความชั่วช้าลามกซึ่งเป็นเครื่องดึงดูดของกิเลส เครื่องผลักดันของกิเลสออกเพื่อทำความชั่วเท่านั้น คนยังเชื่อบุญเชื่อกรรมอยู่แล้วถึงอยากทำยังมีขะ ๆ นะ โห นี่เป็นบาปนะอย่างนั้นอย่างนี้ ไม่กล้าทำ แม้ทำก็ไม่หนักมือ ไม่ทำตามอารมณ์ของใจโดยถ่ายเดียว มีขะมีระมัดระวัง ผู้นี้ถึงเป็นบาปก็ไม่เป็นมากเหมือนผู้ที่ทุ่มลงไปเลยโดยที่ทำไมเชื่อบุญเชื่อกรรม ผู้นี้จ่ม ไม่มีอะไรเหลือคนนี้นะ เราเกิดมาได้รับพระพุทธศาสนาเป็นธรรมอันเลิศเลอแล้วขอให้ยึด ให้กราบให้ไหว ให้สันทใจ ให้ตายใจ ผากเป็นผากตายกับท่าน อย่าไปผากกับกิเลสมันพาเราให้ลุ่มจ่มมามากต่อมากแล้ว

พระพุทธเจ้าไม่มีพระองค์ใดที่จะทำโลกให้มีความลุ่มจ่ม องค์กรนั้นให้เจริญองค์กรนี้ให้ลุ่มจ่ม ไม่เคยมีในพระพุทธเจ้าทุกพระองค์เลย รื้อขนสัตว์โลกขึ้นจากทุกข์โดยลำดับ ๆ แต่กิเลสตัวไหนก็ตัวนั้นลากลงทั้งนั้น ให้จำอันนี้ให้ดี แล้วตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ ฝึกหัดตนเองด้วยความขยันหมั่นเพียร ต้องฝึก ถ้ากิเลสมีอยู่ในใจมากน้อยต้องฝึกทั้งนั้นแหละ เพราะกิเลสลากลง เราลากขึ้น ๆ จนกว่าถึงขั้นที่ว่าธรรมมีอำนาจมากแล้ว อย่างที่เคยพูด ได้รั้งเอาไว้ ๆ นั่นไม่มีที่จะบังคับให้สู้กับกิเลส ไม่มี มีแต่ฟุ้ง ๆ ๆ เลย เรียก

ว่าร้องเอาไว้ให้อยู่ในความพอเหมาะพอดี อย่าให้มันเลยเถิดเตลิดเปิดเปิงซึ่งไม่ใช่ธรรม เหมือนกัน ความพอดีคือธรรม

เมื่อมันหนักหรือเมื่อยล้าพักเสียก่อน เช่นท่านสอนว่าให้พักสมาธิให้เข้าสู่สมาธิ อย่าใช้กิริยาอาการเป็นการทำงานด้วยปัญญา พักให้จิตสงบอยู่ในสมาธิเป็นอารมณ์อันเดียว อันเป็นการสั่งสมกำลังขึ้นในนั้น นี่อันหนึ่ง อันหนึ่งจะรับประทานอาหาร นอนหลับได้ เรียกว่าพักธาตุพักขันธ พอตื่นขึ้นมาแล้วเอาเลย ต้องมีการพักอย่างนั้น จิตที่มีความแก่ล้าสามารถแล้วปรกติแล้วยังไงก็จักจะไม่พัก จะหมุนจิตตลอดเลย ต้องมีธรรม เป็นเครื่องกระตุกเอาไว้ให้อยู่ในความพอดี นี่ในตำราก็มีเราเรียนไปก็เห็นในตำรา แต่ก่อนมันไม่ได้ปฏิบัติ เรียนจริงๆ มันก็มีในตำราอ่านไป ๆ

ท่านบอกถึงเวลาพักให้พัก ถึงเวลาทำงานคือด้วยสติปัญญาให้ทำเป็นระยะเป็น เวลา ท่านบอกไว้นะ แต่เวลามันเข้าถึงตัวของเราแล้ว มันลึ้มพักไปนะ คือความเพลินที่จะให้หลุดพ้นจากทุกข์นี้เหมือนนิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ๆ นี่ละที่จิตใจมันหักโหมมากต่อความพากเพียร มันจะไม่รู้จักยับยั้งซึ่งตัวอยู่ในความพอดี มันจะหมุนของมันตัว ๆ จึงต้องมีธรรมข้อนี้ให้พัก ให้เข้ามาพัก ถึงเวลาพักแล้วพักเสียก่อน แล้วค่อยออกก้าวเดินใหม่ ท่านเทียบในปริยัติ ท่านบอกแนวรบนั้นรบ ถึงกาลเวลารบ ๆ ถึงเวลาหลบซ่อนพัก ผ่อนหย่อนตัว ให้หลบให้ซ่อนพักผ่อนหย่อนตัว ท่านพูดไว้ในปริยัติ ไม่ใช่แต่ันกรบ ๆ จะเอาแต่ชัยชนะใส่ตูม ๆ ที่เดียวตายได้ แพ้ได้ ต้องมีการหลบหลีกปลีกตัว มีการพักผ่อน ทุกอย่างท่านแสดงไว้ในนั้นหมด

อันนี้การทำความพากเพียร ถึงเวลาที่ธรรมมีกำลังกล้ารู้ด้วยกันทุกคน นี่ละที่ว่าธรรมเป็นอัตโนมัตติ แก่คนให้หลุดพ้นจากทุกข์ได้อัตโนมัตติ แก่กิเลสโดยอัตโนมัตติเป็น อย่างนี้แหละ ธรรมถึงขั้นนี้แล้วไม่มีใครบอกก็รู้อเอง จะไม่มีเวลายับยั้งเลย มีแต่หมุนตัว ๆ เพลินที่จะให้หลุดพ้นจากทุกข์โดยถ่ายเดียว ประหนึ่งว่านิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ๆ มันก็หมุนใหญ่ละซี ชั่วเอื้อมก็ตามมันจะตายเดี๋ยวนี้เห็นไหม พักเสียก่อน แนะนำบอกให้พักเสียก่อน เวลาที่กำลังแล้วค่อยเอื้อมใหม่ ความหมายว่าอย่างนั้น จะเอื้อมเดี๋ยวนี้ ๆ มันกำลังจะตายรู้ไหม ให้พักเสียก่อน พอได้กำลังแล้วค่อยเอื้อมใหม่ ความหมายว่าอัน ท่านจึงให้พัก

นี่ละเรื่องธรรม เรียกว่าธรรมนี้ประกาศก้องกับกิเลสเสมอกันเลยนะ เวลากิเลสมีกำลัง อย่างสัตว์ทั่ว ๆ ไป กิเลสมีกำลังกิเลสเป็นอัตโนมัตตินะ ไม่ว่าจะคิดว่าปรุง กระดิก พลิกแพลงอะไร ๆ กิเลสจะออกทำงาน ๆ โดยอัตโนมัตติของมัน ไม่ว่าจะได้อัตโนมัตติได้เห็น ได้ยินได้ฟังหรือคิดอ่านตามลำพังตัวเอง ก็เป็นเรื่องของกิเลสพาคิด นี้เรียกว่ากิเลสทำงาน โดยอัตโนมัตติบนหัวใจสัตว์ แล้วก็สร้างทุกข์ให้สัตว์ นี่เวลามันมีกำลังมาก เราจะ

ประกอบความพากความเพียรมันฝืน ความคิดตามเรื่องของกิเลสไหลรีนไปเลย ความคิดตามอรรถตามธรรมนี้ขลุกลัก ติดตมติดโคลน เช่น เราจะนึกพุทโธ ๆ นี้ไม่ได้นะหนักมาก ถ้านึกกับกิเลสเป็นบ้าไปเลย

นี่ละความคิดเหมือนกัน ความคิดนี้เป็นฝ่ายมรรค ฝ่ายจะชะจะล้าง พุทโธ เป็นต้น เรียกว่าสังฆารอันนี้เป็นสังฆารฝ่ายมรรค สังฆารเป็นฝ่ายสมุทัยมันคิดมันปรุงตามเรื่องของมัน อันนี้เป็นเรื่องของสมุทัย เราจะเอาสังฆารฝ่ายนี้ระงับมันยากนะ มันอยากปรุงไปตามกิเลส นี่เวลากิเลสมีกำลังมาก ทีนี้พอเราพยายามฝืนเข้า ๆ แล้วก็เห็นผลขึ้นมาเป็นความสงบเย็นใจ เพราะสังฆารเป็นฝ่ายมรรคนี้ชะล้างหรือว่าบังคับความฟุ้งชานวุ่นวายให้สงบตัวลงไปด้วยบทธรรมนั้น เห็นคุณค่า ทีนี้ถึงจะลำบากมันก็ฝืนเพราะเห็นผลอยู่แล้วมันก็ฝืนกันไป ต่อไปก็ค่อยราบรื่น ๆ จนกระทั่งถึงขั้นที่ว่าธรรมก็เป็นอัตโนมัติเหมือนกัน แล้วยังไงก็ไม่ถอย

กิเลสเป็นอัตโนมัติ ทีนี้ธรรมก็เป็นอัตโนมัติแล้วฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติของตนเองไม่ต้องได้บีบบังคับบัญชาอะไรเลย มันจะหมุนของมันเรื่อย ฆ่ากิเลสเรื่อย ๆ ไม่มีเวลาเพราะจิตขั้นนี้จะไม่มีการผล สติปัญญาขั้นอัตโนมัติแล้วจะไม่มีการผล มันจะหมุนของมันไปโดยหลักธรรมชาติ ๆ อยู่อย่างนั้นตลอด เป็นอัตโนมัตินะทีนี้ อยู่ที่ไหนเป็นอัตโนมัติหมด เว้นแต่หลับ พอตื่นขึ้นมาจับแล้ว ไม่ทราบว่ามันขึ้นเวทีเมื่อไร พอตื่นขึ้นมาต่อยกันแล้ว ๆ นี่ละปัญญาเป็นอัตโนมัติ ปัญญาธรรม สติธรรม ความเพียรก็เป็นวิริยธรรม เป็นธรรมไปหมดเลย ถ้าวางถึงขั้นอัตโนมัติแล้วทุกอย่างก็เป็นอัตโนมัติไปหมด ๆ กันหมด

จากนั้นก็ฆ่ากิเลสเรื่อย ๆ เป็นอัตโนมัติ ๆ จากสติปัญญาอัตโนมัติก้าวเชื่อมเข้าไปถึงมหาสติมหาปัญญา อันนี้เชื่อมไปเลย ซึมซาบไปเลย สติปัญญาอัตโนมัติยังเหมือนว่าเป็นวรรคเป็นตอน ๆ ถึงจะถี่ยิบก็เป็นวรรคเป็นตอนเหมือนเขาย่ำลาบ แต่ถ้าลงเป็นมหาสติมหาปัญญาแล้วซึมซาบไปเลย ต่างกันอย่างนี้ ประเภทเหล่านี้ประเภทอัตโนมัติทั้งนั้นนะ กิเลสนี้รอวันตาย พวกสติปัญญาอัตโนมัติ จนกระทั่งถึงมหาสติมหาปัญญานี้มีแต่ กุสลา ธมฺมา กิเลสเรื่อยไปเลย กิเลสมีแต่ค่อยจะตาย จำให้ดีนะ

นี่ละธรรมพระพุทโธเจ้าสัด ๆ ร้อน ๆ อยู่อย่างนี้ ขอให้ปฏิบัติ อยู่ในหัวใจทุกคนหัวใจเราไม่มีวัย กิเลสไม่มีวัย ธรรมไม่มีวัย เอาขึ้นมาประกอบกันเมื่อไรได้เมื่อนั้นประกอบดีกิเลส กิเลสก็พังได้ ๆ กิเลสตีธรรม ธรรมก็พังได้ แล้วแต่เจ้าของจะหมุนไปทางไหน ให้เจ้าของคิดเอง ฟังให้ชัด ๆ ก็ว่า กิเลสไม่มีวัย ไม่มีแก่เฒ่าชรา ธรรมก็ไม่มีวัย ไม่มีแก่เฒ่าชราได้ ให้เรายึดเอาอันนี้ หมุนไปทางกิเลสเป็นกิเลสขึ้นมา ไม่ว่าจะกลางคำ

กลางคืนเวลาไหน เป็นกิเลสขึ้นมาได้ตลอดเวลา ธรรมนี้หมุนไปทางธรรมก็แบบเดียวกัน เป็นธรรมขึ้นมาได้ตลอดเวลา สมกับว่าอกาลิโก

กิเลสก็เป็นอกาลิโก ธรรมก็เป็นอกาลิโก อยู่ในท่ามกลางคือเรา จะยึดอันใดเป็นหลักเป็นเกณฑ์ ยึดธรรมก็ธรรมเป็นสมบัติของเราขึ้นมา ยึดกิเลสกิเลสก็เป็นข้าศึกต่อเราขึ้นมาโดยทันทีทันใดนั่นแหละ ให้ยึดอยู่ที่หัวใจนะ ปฏิบัติเอาอย่างนี้ แล้วจะได้เห็นชัด ๆ พอถึงขั้นอัตโนมัติแล้วยังใจก็ไม่ร่อ เรื่องวันที่จะสิ้นสุดวิมุตติหลุดพ้นนี้ เหมือนว่านิพพานอยู่ชั่วเอี่ยม นิพพานก็คือว่าสิ้นทุกข์หมดแล้ว อยู่ชั่วเอี่ยม ๆ หมุนตัว ๆ เลย เรื่องทุกข์เรื่องลำบากเป็นเรื่องของกิเลสจะหาเข้ามาคิดมาขวาง กล่อมไปด้วยนะ อันนี้ให้ระวังให้ดี ถ้าจะสร้างคุณงามความดีประเภทใดก็ตาม เรื่องของกิเลสจะขวางเข้ามาทันที มีมากมีน้อยขวางตลอด ให้ทำไม่ได้

คนที่หนามากนี้มันก็ขวางมาก เงินบาทหนึ่งจะให้ทาน ถือแล้วถือแล้วดูแล้วดูเล่า สุดท้ายเงินทุกวันนี้เป็นเงินกระดาษเปื้อยเลย เพราะเหงื่อมือ มันกำแล้ววาง กำแล้วแบ ๆ สุดท้ายเงินกระดาษเปื้อยเลยไม่ได้ทาน นี่ละความตระหนี่มันขยำเอาเหล็ก เรื่องธรรมแล้วจับปั๊บ ๆ เลย นั่นเห็นไหม เอาละพอ

อ่านธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่ www.luangta.com